

Bacheloroppgave

IDR600 Sport Management

"Sportslige effekter av utlendingsregelen i GET-ligaen"

Anders Aas

Totalt antall sider inkludert forside: 27

Molde, 05/06-2009

Publiseringsavtale

Tittel på norsk: "Sportslige effekter av utlendingsregelen i GET-ligaen"

Tittel på engelsk:

Forfatter(e): Anders Aas

Fagkode: IDR 600

Studiepoeng: 15

Årstall: 2009

Veileder: Gammelsæter, Hallgeir

Fullmakt til elektronisk publisering av oppgaven

Forfatter(ne) har opphavsrett til oppgaven. Det betyr blant annet enerett til å gjøre verket tilgjengelig for allmennheten (Åndsverkloven. §2).

Alle oppgaver som fyller kriteriene vil bli registrert og publisert i Brage HiM med forfatter(ne)s godkjenning.

Opgaver som er unntatt offentlighet eller båndlagt vil ikke bli publisert.

Jeg/vi gir herved Høgskolen i Molde en vederlagsfri rett til å gjøre oppgaven tilgjengelig for elektronisk publisering:

ja nei

Er oppgaven båndlagt (konfidensiell)?

ja nei

(Båndleggingsavtale må fylles ut)

- Hvis ja: **Kan oppgaven publiseres når båndleggingsperioden er over?** ja nei

Er oppgaven unntatt offentlighet?

ja nei

(inneholder taushetsbelagt informasjon. Jfr. Offl. §13/Fvl. §13)

Dato: 05/06-2009

Forord / Sammendrag

Denne oppgaven med tittelen ”Sportslige effekter av utlendingsregelen i GET-ligaen” er en obligatorisk del av Bachelorgradsstudiet i Sport Management (idrettsledelse) ved Høgskolen i Molde. Oppgaven har et omfang på 15 studiepoeng.

For meg var det ikke så veldig vanskelig å bestemme tema. Jeg ville gjerne ha et tema der jeg kunne dekke mine to store idrettsinteresser, ishockey og fotball, og jeg har også en stor interesse for bruk og utvikling av unge spillere. Akkurat dette temaet har vært aktuelt både i ishockey og fotball nasjonalt. I ishockeyen også lokalt med Storhamar Dragons¹ siden jeg kommer fra Hamar. Ettersom fotballandslaget for herrer har gjort det dårlig over en lengre periode, mens ishockeylandslaget samtidig aldri har hatt bedre prestasjoner, synes jeg det virket spennende å se på om de grepene man har gjort i ishockeyen for å få frem flere unge, norske spillere kunne ha noe med utviklingen å gjøre. Min tanke var at jo flere norske spillere som får spille mye over tid, jo flere norske spillere ville utvikle seg og være aktuelle for å bidra på landslaget, og slik øke nivået på landslaget.

Det er etter min viten ikke gjennomført en slik innsamling og analyse av dette temaet tidligere, og det er også noe jeg ser på som spennende.

En stor takk rettes til Håkan Södergren for stor velvilje og imøtekommenhet for å hjelpe meg med å forstå hvordan norsk ishockey fungerer, og med å forstå arbeidet før og under innføringen av reglen om maksimalt antall utlendinger i GET-ligaen. Petter Salsten skal også ha en stor takk for tid til å forklare meg om hvordan ishockeyforbundet har sett på utviklingen, og deres rolle i dette. Dette har gitt meg god forståelse for ishockeyforbundets rolle i prosessen, og i norsk hockey generelt. Jeg er også en stor takk skyldig til min veileder Hallgeir Gammelsæter. Hans evne til å få meg til å tenke og se på ting i nye sammenhenger har hjulpet meg mye. Tilbakemeldingene hans har også gjort oppgaven best mulig.

En takk rettes også til Torbjørn Orskaug og Jan Tore Kjær for å være behjelpelige med spørsmål jeg har hatt under arbeidet med oppgaven. Turid Aarseth takkes for god hjelp

---

¹ www.dragons.no

med diverse metodeproblemer. Til slutt gjenstår å takke personene i klubbene jeg har intervjuet, for god og engasjert hjelp til å kartlegge hva den enkelte klubb har foretatt seg.

Innhold

Forord	3
Innhold	5
1 Innledning	6
1.1 Bakgrunn for valg av tema	6
1.2 Tema og problemstillinger	8
1.3 Oppgavens struktur	8
2 Teorikapittel	10
2.1 Innledning	10
2.2 Den amerikanske modellen	11
2.3 Den engelske modellen	12
2.4 Norsk idrett generelt og ishockey spesielt	12
3 Metodekapittel	13
3.1 Innledning	13
3.2 Kvantitativ og kvalitativ metode	13
3.3 Bakgrunn for valg av metode	13
3.4 Datainnsamling og utvalg	14
3.5 Fordeler og ulemper ved valgte datainnsamlingsmetode	15
4 Analyse	16
4.1 Innledning	16
4.2 Analyse	16
4.2.1 Hvilke tiltak har klubbene gjort?	16
4.2.1.1 Tiltak på toppnivå	17
4.2.1.2 Tiltak på breddenivå	18
4.2.3 Hvordan synes klubbliderne at regelen har fungert?	18
4.2.3 Landslagets prestasjoner i perioden	19
4.3 Veien videre	20
4.4 Avslutning	22
5 Referanseliste	26

1. Innledning

1.1 Bakgrunn for valg av Tema

Utgangspunktet for at jeg har valgt ishockey og spillerutvikling som tema for denne oppgaven er min store lidenskap for idrett og dette temaet. En debatt som går igjen i både ishockey og fotball og hvor man foreløpig har tatt steg i forskjellig retning, er bruken av norske spillere. Det er etter min oppfatning flere faktorer som spiller inn på slik at man har tatt steg i ulik retning på dette området. I fotballen er det en helt annen økonomi og mediaeksponering enn det er i ishockeyen. Rekrutteringstallene er også i to forskjellige verdener. Videre er det et større antall fotballspillere enn ishockeyspillere i verden. Det er flere fotballspillere som kan komme til Norge og gjøre store penger eller bruke fotballen som en vei ut av fattigdom enn det er ishockeyspillere. Ishockey favner jo over en atskillig mindre del av verden enn det fotballen gjør. Gatehockey i Sør-Amerika har man vel knappest hørt snakk om.

Dermed har norske fotballklubber et atskillig større spillermateriale å ta av enn det ishockeyklubbene har, både nasjonalt og internasjonalt. Etter en del tankevirksomhet kom jeg frem til at det måtte være mer spennende å se på effekten av noe som er innført, enn hva som *kan* gjøres for å få bukt med problemstillinger man er stilt ovenfor i disse to idrettene i dag.

Debatten om bruk av norske spillere har eksplodert innen fotballen de siste 5 årene. Bruken av norske, og spesielt unge norske spillere har vært gjenstand for mer og mer debatt. Samtidig som færre norske spillere går til større klubber utenlands. Sist men ikke minst blir flere og flere utlendinger kjøpt av de norske klubbene. Parallelt med diskusjonen om bruk av norske spillere gjør landslaget det dårligere enn på lang tid². Man mener det er sammenheng mellom dette. Blir ikke norske spillere brukt, utvikler de seg ikke. Når de ikke utvikler seg og blir bedre, får man færre gode spillere som kan spille på landslaget og bli profesjonelle ute i de store ligaene. I reglementet for klubbisens for klubbene i Tippeligaen og Adeccoligaen heter det at ”en spillertropp for klubber i 0. eller 1. divisjon menn kan bestå av 25 spillere, minimum 14 av disse spillerne skal være lokalt utviklede spillere (LUS). Av disse 14 skal minst 2 spillere ha vært registrert i egen klubb (såkalt klubbutviklet spiller, jfr. kravene i pkt. 3), og resterende 12 spillere skal ha vært registrert i en annen klubb, som er medlem i Norges

Fotballforbund (såkalt forbundsutviklet spiller, jfr. kravene i pkt. 4). En spillertropp for klubber i 0. eller 1. divisjon menn kan, uavhengig av antall spillere totalt i spillertroppen, bestå av maksimalt 11 øvrige spillere eller såkalte ”frie” spillere (jfr. kravene punkt 6).”³

Det har vært snakket og diskutert en del de siste årene om man burde innført en regel om maksimalt antall utlendinger i norske fotballklubber også. De har imidlertid ikke satt et tak på antall utenlandske spillere i en slik grad at hovedvekten av et lag må bestå av norske spillere, slik det er gjort i ishockey.⁴

I 2004 gikk eliteserieklubbene i ishockey sammen om å utforme en avtale som skulle regulere antallet utlendinger hver klubb hadde lov å oppføre i kampprotokollen. Dette forslaget kom opp som en følge av at det var alt for mange utenlandske spillere i norsk ishockey. Det var perioder der det var opptil 12 utenlandske spillere på et lag. Dette hindret norske spillere muligheten til å spille og utvikle seg sportslig⁵. Man startet sesongen 2005/2006 med 10 utlendinger. Siden skulle man redusere antallet med 1 utlending hvert år. Dette skal opprinnelig stoppe på 6 i sesongen 2009/2010. Forsøk på lignende avtaler er gjort tidligere, men da som en ”gentlemens agreement”. Dette fungerte en stund, for så først å bli brutt av en klubb. Deretter fikk man en dominoeffekt der flere klubber brøt avtalen, og slik ble det med forsøket⁶. Etter avtaleinngåelsen i 2004 gjorde klubbene et grep som skulle sikre opprettholdelsen av avtalen. De ba forbundsstyret i Norges Ishockeyforbund sette inn kravene om et maksimalt antall utlendinger i reglene for gjennomføringer av kamper, slik at reguleringen ikke kunne omgås. Resultatet har blitt at kravene er innført i Norges Ishockeyforbunds kampreglement. Der heter det blant annet at: ” Ved kamper i Eliteserien skal, dersom laget fører opp 22 spillere på matchprotokollen, minst 15 av disse være utviklet innen egen klubb eller innen Norges Ishockeyforbund eller være representasjonsberettiget for Norges landslag etter IIHF's bestemmelser. Dersom laget fører opp færre spillere på matchprotokollen reduseres kravet til antall spillere i denne bestemmelsen tilsvarende. Med ”utviklet innen egen klubb eller innen Norges Ishockeyforbund” menes i denne bestemmelse at spilleren har vært spilleberettiget for egen klubb eller annen klubb innen Norges Ishockeyforbund minst tre sesonger i alderen 15 – 20 (U17 og U19 eller til sammen minst åtte

---

² www.fifa.com

³ www.fotball.no

⁴ www.nrksport.no

⁵ Petter Salsten, intervju 6. mars 2009

⁶ Petter Salsten, intervju 6. mars 2009

sesonger).”⁷

1.2 Tema og problemstillinger

På bakgrunn av at det, etter mitt syn, er innført etter mitt syn strengere krav til antallet utenlandske spillere på hvert lag i ishockey enn i fotball, har jeg formulert følgende problemstilling;

Hvordan har spillerutviklingen i norske eliteklubber i ishockey blitt påvirket av utlendingsregelen i GET-ligaen, og hvordan har landslagets sportslige resultater utviklet seg i perioden? Er det enighet blant klubbene om at dette er en god måte å regulere ligaen på?

For å svare på dette har jeg foretatt intervju av sportslig ansvarlig i ni av eliteserierklubbene i ishockey, og også sportssjef i Norges Ishockeyforbund, Petter Salsten. Jeg har sett på hva de ni klubbene har foretatt seg på topp og breddenivå ut fra deres egen redegjørelse, og drøftet hvordan jeg ser på de tiltakene som er gjort. I samtaler med Petter Salsten har jeg fått en forståelse av hva forbundet har gjort, og hvilken rolle de spiller i denne utviklingen. Jeg har også sett på landslagets resultatmessige utvikling i perioden etter at regelen ble innført, og drøftet dette. Som et teoretisk utgangspunkt vil jeg bruke reguleringsteori, siden det er regulering av idretten som ligger til grunn for spillerutviklingen og de tiltak som blir gjort i klubbene.

1.3 Oppgavens struktur

Kapittel to tar for seg teorien som ligger til grunn for undersøkelsene jeg har foretatt. Her forklarer jeg forskjellene mellom amerikansk og europeisk idrettsregulering, og plasserer norsk ishockey i dette. Jeg ser også på hvordan utviklingen har vært den siste tiden, og på hvordan internasjonale organer påvirker norsk idrett.

Kapittel tre tar for seg de metodiske aspektene ved oppgaven. Her redegjør jeg for valg av metode, datainnsamling og utvalg og utfordringer knyttet til innsamlingen.

---

⁷ www.hockey.no

I kapittel fire analyserer jeg hvilke tiltak klubbene har gjort for å rette seg etter regelen. Videre diskuterer jeg hvordan jeg tolker forskjeller og likheter ved det klubbene har gjort, og om dette er gode grep. En viktig del av dette er å forstå klubbens forutsetninger når det kommer til økonomi, attraktivitet for potensielle spillere og tilsig av egne spillere. Til slutt ser jeg på hvordan landslaget har prestert i den perioden jeg har sett på.

2 Teorikapittel

2.1 Innledning

Regulering av idretten slik vi er vant med i dag, og spesielt hvordan man ser på utenlandske utøvere har sitt utspring i Bosman-dommen fra 1995. Etter at belgiske Jean-Marc Bosmans kontrakt med klubben hans gikk ut i 1990, ble han tilbudt en ny kontrakt som innebar en lønnsreduksjon på 75 prosent. Et kontraktsforslag Bosman avslo. Han ble etter dette satt på transferlisten av klubben, men med en så høy prislapp at ingen klubber var interessert i å kjøpe han. Bosman tok da selv kontakt med en utenlandsk klubb. Hans opprinnelige klubb ville ikke selge han til denne klubben, og suspenderte Bosman. Bosman saksøkte da både klubben og det belgiske fotballforbundet. Han ville ha en rettslig vurdering av lovligheten om å kreve overgangspenger for spillere som sto uten kontrakt i klubben. I desember 1995 ga EU-domstolen Bosman medhold. Dommen innebar at klubber ikke lenger kunne kreve overgangspenger for spillere. Dette gjaldt fotballspillere og andre lagspillere som hadde utløpte kontrakter, og som ønsket å spille for en klubb i et annet EU-land⁸. I ettertid gjelder dette også innenfor nasjonale grenser. Bosman-dommen har endret idretten radikalt, og skapt et større og åpnere arbeidsmarked for idrettsutøvere⁹. Det har helt siden man startet med profesjonell idrett på slutten av 1800-tallet vært behov for å regulere idretten, både på og utenfor banen. Regulering må til for å opprettholde balansen mellom gode og dårlige lag. Det er også viktig å opprettholde en form for konkurranse. Klubbene er rett og slett avhengige av hverandre for at idretten skal bestå. Publikum blir tiltrukket av spenningen om utfallet av en kamp. Uten en form for regulering vil det ikke være spenning om utfallet, og publikum vil dermed ikke interessere seg for sporten. Klubbene mister slik sitt største inntektsgrunnlag, og dermed etter hvert muligheten til å utøve idretten. Idretten er avhengig av konkurrenter, og også en viss jevnbyrdighet i konkurransen for å tiltrekke seg oppmerksomhet. Ingen vil betale for noe hver eneste gang vet hvordan vil ende. Annen form for regulering for å sikre usikkerhet om utfallet av en konkurranse finner vi i boksing og bryting (vektklasser), judo og andre kampsporter (beltefarger) og golf (handikap)¹⁰.

---

⁸ Gammelsæter, Hallgeir og Ohr, Frode

⁹ Gammelsæter, Hallgeir og Jakobsen, Stig Erik

¹⁰ Gammelsæter, Hallgeir og Ohr, Frode

2.2 Den amerikanske modellen

Den profesjonelle idretten i USA er gjennomregulert i alle ledd. I tre av de fire største idrettene; basketball, amerikansk fotball og ishockey, (baseball er den siste av de "fire store") blir alle avtaler, både avtaler om overganger, lønn for spillere og nyetableringer av lag kontrollert og bestemt av ligaen. Ligaen er regulert for å få størst mulig konkurranse. Dette skjer blant annet gjennom den årlige draften. I draften får lagene som endte sist i serien året før, velge først av alle tilgjengelige spillere. Disse spillerne kommer fra college og universitetsseriene, eller "farmerligaen", seriene under hovedserien. Hvis et lag er heldig, kan det ende sist tre år på rad, være heldig med hvilke talenter som er tilgjengelig disse årene, for så å bli et topplag et par år senere. Dette kun på grunn av talentene de har valgt i draften. For å regulere konkurransen videre har det også blitt innført lønnstak. Ingen av klubbene kan ha mer enn en viss sum i lønnsutgifter for hele laget sitt. Det blir da opp til klubbene om de vil ha noen superstjerner som tar en stor del av kaken, eller om de vil ha et komplett lag av mer eller mindre jevne spillere.

Det er heller ikke noen form for overgangssummer i de amerikanske ligaene. Spillere kan byttes klubbene imellom, uten at spilleren selv har noe han skulle ha sagt. Dette vil si at en dag spiller du på østkysten. Neste dag på trening får du beskjed om at du har blitt byttet bort og må ta med deg familien og flytte til vestkysten i løpet av en dag eller to. En spiller kan bli signert når kontrakten hans går ut. Dette om han ikke kommer til enighet med sin nåværende klubb om en ny kontrakt. Her er det ingen forhandlinger 6 måneder før kontrakten går ut, som vi kjenner fra europeisk fotball. For at man skal ha forutsigbarhet på økonomisiden og for at spesielt draftingsystemet skal ha noe for seg, er det ikke opp og nedrykk i de amerikanske proffligaene. Man kan ha en elendig sesong et år, men hvis man er heldig i draften, og gjør noen gode bytter, kan man plutselig være en gullkandidat året etter. Dette styrker selvfølgelig interessen og uforutsigbarheten av resultatet i hver eneste kamp.

De som eier klubbene kan også bestemme seg for å flytte klubben til en helt annen kant av landet, hvis de ikke synes de tjener nok penger der de er. De kan også bli lokket til en ny by av myndighetene i denne byen, med for eksempel skattefordeler eller mulighetene for å bygge et nytt stadionanlegg. Det er noe av dette som kjennetegner reguleringen av den amerikanske

proffidretten. Det er de kommersielle interessene som oftest er sterkest. I Europa synes dette er helt utenkelig, for her er sporten i seg selv det viktigste.

2.3 Den engelske modellen

I England, ble det opprettet system med spillerkontrakter i fotball allerede på slutten av 1880-årene¹¹. Da hadde profesjonell fotball kun eksistert i knapt et tiår i England. Det engelske fotballforbundet ble stiftet i 1863, men da som et kombinert fotball og rugbyforbund.

Etter at man hadde opprettet systemet med at spillere hadde kontrakt og lisenser, utviklet det seg naturlig et overgangsmarked, men i starten av 1900-tallet hadde spillerne ingen rett over sin egen lisens. Den var det klubben man hadde underskrevet kontrakt med som eide.

Skulle spilleren spille for en annen klubb måtte klubben overdra lisensen til den nye klubben. Etter hvert fant klubbene ut at de kunne kreve kompensasjon for dette, og slik fikk man et overgangsmarked og overgangssummer.

2.4 Norsk idrett generelt og ishockey spesielt

I både norsk ishockey og fotball heller man mot den engelske modellen, man har opp og nedrykk. Spillere står også fritt til å forhandle med andre klubber når kontrakten deres går ut. I ishockey har man også en strengere regulering når det kommer til antall utlendinger enn det som begynner å gjøre seg gjeldene utover i idrettsverden nå. Har Bosman-dommen gjort mulighetene for å regulere idretten i den engelske modellen svakere? Dette er et spørsmål som kan komme opp av flere grunner. Man har fått et mye friere arbeidsmarked. Spillere kjøpes og selges over atskillig flere og større landegrenser enn tidligere. Det er også mye mer penger i omløp i idretten i dag. Kommersielle aktører har gjort sitt inntog i idretten, og er ute etter å tjene penger. Klubber blir også oppkjøpt av mangemilliardærer som ser på klubben som en investering. Dette skaper problemstillinger man tidligere ikke var vant med.

---

¹¹ Gammelsæter, Hallgeir og Ohr, Frode

3 Metodekapittel

3.1 Innledning

Hva er metode? *"En systematisk måte å undersøke virkeligheten på"*. Generelt kan vi si at metodene vi benytter oss av innen samfunnsvitenskapen har som mål å:

"å samle inn, organisere, bearbeide, analysere og tolke sosiale data på en så systematisk måte at andre kan kikke oss i kortene".¹² I det følgende vil jeg ta for meg forskjellige typer metode, og deretter begrunne mitt valg av metode. Videre vil jeg redegjøre for datainnsamling og utvalg. Til slutt vil jeg ta for meg fordeler og ulemper ved mitt valg av datainnsamlingsmetode.

3.2 Kvantitativ og kvalitativ metode

Det er vanlig å skille mellom, kvantitative- og kvalitative metoder. De kvantitative metodene gir oss målbare data. Det vil si data som kan uttrykkes i tall eller andre mengdetermer. De kan brukes når vi ønsker å måle en variabel ved en undersøkelsesenheter, en sosial gruppe eller – prosess. De kvalitative metodene benytter vi oss av når vi trenger informasjon som ikke lar seg kvantifisere eller måle i tallstørrelser. De kvalitative metodene kan i motsetning til de kvantitative metodene ikke gi empiriske data som kan brukes i statistiske analyser. Det er derfor ikke mulig på et statistisk grunnlag å generalisere resultatene de kvalitative metodene gir oss. Metodene brukes kun når vi ønsker å forstå et fenomen, i stede for å måle det eksakt. Kvalitativ metode kan belyse; Hva, hvordan og hvorfor, men ikke hvor mange.¹³

3.3 Bakgrunn for valg av metode

Jeg har formulert problemstillingen min på følgende vis, Hvordan har spillerutviklingen i norske eliteklubber i ishockey blitt påvirket av utlendingsregelen i GET-ligaen, og hvordan har landslagets sportslige resultater utviklet seg i perioden? Er det enighet blant klubbene om at dette er en god måte å regulere ligaen på? Da disse spørsmålene i stor grad retter seg mot å forstå og analysere innholdet i hva klubbene har gjort, mener jeg at de lar seg best analysere ved hjelp av **kvalitativ metode**. Dette mener jeg fordi den kvalitative metoden blir

---

¹² www.kunnskapssenteret.com

¹³ www.kunnskapssenteret.com

kjennetegnet ved at den gir informasjon som ikke så lett lar seg måle i tallstørrelser. Jeg har brukt denne metoden fordi jeg ønsker å forstå innholdet i hva klubbene har gjort av sportslig karakter som følge av regelinnføringen, likheter og ulikheter. Jeg vil ikke bare måle om de har gjort noe eller ikke. Mitt siktemål er å avdekke hva som har skjedd, ikke å måle i form av statistiske størrelser.

3.4 Datainnsamling og utvalg

Kvalitativ metode går vanligvis i dybden og baserer seg på et lite utvalg. I mitt tilfelle er dette sportssjef i Norges Ishockeyforbund, Petter Salsten. I tillegg den sportslige ansvarlige i perioden jeg skal undersøke (2004 – d.d.) i ni av eliteseriekubbene i GET-ligaen for kommende sesong (sesongen 09-10). Salsten har jeg intervjuet både for å forstå hvordan forbundet og landslaget ser på innføringen av denne regelen. Videre for å få en forståelse for hvordan situasjonen var i norsk ishockey før regelen ble innført, og hva som foranlediget innføringen. Jeg har brukt intervju med den hensikt å prøve å skaffe nyanserte data som kan belyse problemstillingen. I noen tilfeller har det vært trenere jeg har intervjuet, i andre tilfeller daglig leder i klubben. Dette fordi det i de norske ishockeyklubbene er mange trenere på korttidskontrakter (1 og 2-årige kontrakter), og mange utenlandske trenere. Jeg ville snakke med den i klubben som har best utgangspunkt for å fortelle meg hva klubben har gjort som følge av utlendingsregelen de siste 4-5 årene.

Ved å spørre lederne i klubbene som skal være med i GET-ligaen kommende sesong håper jeg å få et nyansert og dekkende bilde av virkeligheten til klubbene. De forskjellige klubbene har ganske forskjellige forutsetninger å jobbe ut fra når de skal gjøre grep innad i klubben som følge av regelen, også med tanke på hvor mange utlendinger de skal hente. Dette er forutsetninger som økonomi, attraksjonsverdi for potensielle spillere, tilsig av egne spillere, og ”kultur” rundt klubben. Jeg valgte å snakke med alle klubbene siden jeg da fikk ett bedre inntrykk av hva som var likheter og ulikheter på generell basis alle klubbene imellom. Jeg fikk også et bedre inntrykk av hva klubber som er på ”samme nivå” har gjort likt og ulikt, og hvordan forutsetningene spiller inn mellom store og små klubber.

Jeg har foretatt telefonintervju med lederne i klubbene, og et ansikt til ansikt intervju med Petter Salsten. Dette gjorde jeg fordi det var lettere å få gjennomført telefonintervju snarere enn ansikt til ansikt intervju med lederne, siden disse var midt oppe i en travel sesong eller

vanskelige å få tak i under min datainnsamling. Videre er det ganske generelle spørsmål jeg vil ha svar på. Jeg er ute etter forskjeller og likheter klubbene har gjort, og hvilken effekt det har fått for deres klubb. Jeg har ikke gått for dypt inn i hver enkelt klubb, da det hadde blitt en for dyp analyse i mine øyne. Dette fordi klubbene har så forskjellig utgangspunkt som nevnt over. I tillegg er det mange spillere, spesielt utlendinger som i dag har 1 års kontrakter, slik at et lags forutsetninger for å prestere godt kan forandres mye fra en sesong til en annen. Petter Salsten ble intervjuet ansikt til ansikt fordi jeg følte det var viktig å få et skikkelig inntrykk av hvordan forbundet så på tingenes tilstand, og hvordan situasjonen i norsk ishockey hadde vært før regelen ble innført. Det var lettere å få en forståelse for dette ved å snakke med han direkte.

3.5 Fordeler og ulemper ved valgte datainnsamlingsmetode

Fordelen med telefonintervju som hovedvekten av mine intervjuer er utført som, er at det er tidsbesparende og at man får hurtig respons fra de spurte. Ulempen er at spørsmålene må være korte og konsise, det er lettere for intervjuobjektet å ”ro seg unna” og komme med unnskyldninger om at de ikke har mer tid på telefonen enn ved direkte samtale. Et telefonintervju skal helst ikke ta mer enn 10 minutter. Det er også vanskeligere å få med seg alt under et telefonintervju siden det er atskillig vanskeligere å få brukt for eksempel båndopptaker til hjelp enn under et ansikt til ansikt intervju. En annen ulempe er at man ikke får med seg kroppsspråk, og omgivelsene til respondenten, noe som kan påvirke oppfattelsen av svaret og hva respondenten prøver å formidle.

4. Analyse

4.1 Innledning

I dette kapitlet skal jeg analysere svarene jeg fikk på mine spørsmål til klubblederne. Jeg tar for meg ett og ett spørsmål, gir et sammendrag av hva lederne svarte for så å drøfte disse svarene. Til slutt ser jeg på landslagets sportslige og plasseringsmessige utvikling under perioden fra regelen ble innført og til i dag.

4.2 Analyse

4.2.1 Hvilke tiltak har klubbene gjort?

4.2.1.1 Tiltak på toppnivå

På toppnivå har ikke klubbene foretatt voldsomme endringer som følge av utlendingsregelen. Ut fra klubbenes forutsetninger når det kommer til økonomi, attraktivitet hos potensielle spillere og tilsig fra egne rekker er mitt inntrykk at klubbene deler seg i to. Noen klubber ender opp med et lavest mulig antall utlendinger de kan tillate seg, mens andre klubber hvert år har hatt maksimalt tillatt antall. Comet er en klubb som hvert år må fylle opp utenlandskvoten for å kunne ha et lag som kan konkurrere i GET-ligaen¹⁴. Klubblederne jeg har snakket med begrunner sin klubbs valg ut fra de forutsetningene som er nevnt ovenfor. De klubbene som har en lang kultur og store breddeavdelinger, som Vålerenga, Storhamar og Sparta, er de som har gjort det best opp igjennom årene. Disse klubbene har en lang og god hockeykultur i ”veggene” og en stabil og god plass i lokalmiljøet. Det er populært å drive med ishockey. Slik får denne type klubber hvert år opp lovende unggutter fra sitt juniorlag. Disse klubbene kan da bruke penger på få, men gode utlendinger. De får ellers fylt opp stallen med spillere fra egne rekker. Disse klubbene har en overvekt av norske spillere, og mange av spillerne i klubben har vært der i en årrekke. Som en følge av dette har man spillere som kjenner klubben godt. De vet både hvilke verdier klubben har, og god kjennskap til spillestil og spillemåte¹⁵. Dette er faktorer som drar klubben i en positiv retning. Når man henter inn få og gode utlendinger, får man også inn spillere som kan være profiler i ligaen. Slik skaffer klubben seg publisitet og flere tilskuere. Flere utlendinger som har spilt i Norge og vært

---

¹⁴ Magnus Rahm, intervju mai 2009

¹⁵ Jan Tore Kjær, intervju februar 2009

profiler her de siste årene har gått til bedre utenlandske ligaer. Her kan nevnes Patrick Yetman, Christen og Cameron Abbot og Björn Bjurling¹⁶. Slik kan GET-ligaen skaffe seg et godt rykte om å være en fin mellomstasjon og springbrett ut i bedre og større ligaer. Sparta og Stjernen har også gitt utvikling av egne spillere og viktigheten av dette en atskillig større del i sine strategiske planer for fremtiden¹⁷. Stjernen har lagt en 5-årsplan som i stor grad baserer seg på at laget hele tiden skal ha tilsig av egne spillere¹⁸. En av klubbene jeg intervjuet vektla personens evne til å samarbeide med og utvikle unge spillere da klubben ansatte ny trener. Klubbene har også blitt mer oppmerksomme på rutinerne norske spillere istedenfor tilsvarende utlendinger når de skal hente inn spillere¹⁹. Dette er fordi de vil ha inn spillere som kan bidra med å lære opp de unge og lovende spillerne til hva som kreves for å bli en god ishockeyspiller. De rutinerne spillerne er ofte holdningsforbilder. De vet hva som må gjøres av tiltak for å holde kroppen i form for å holde seg skadefri og ha en lengst mulig karriere.

4.2.1.2 Tiltak på breddenivå

På breddenivå har mange av klubbene foretatt veldig like valg. Blant annet har både Comet og Sparta har ansatt en trenerkoordinator. Dette er en person som ikke bare har ansvaret for hvordan det trenes i breddeavdelingen. Men som også har administrative oppgaver. De klubbene jeg har intervjuet har vektlagt som viktigst med denne personens arbeidsoppgaver er trenerkoordinatorens ansvar av å coache de andre trenerne i klubben, slik at de blir bedre. Når klubbene får utviklet sine egne trenere i breddeavdelingen skaper de bedre forutsetninger for de unge spillerne til å lykkes og bli bedre. Jo mer tilgjengelig kompetanse det er i klubben jo bedre er det²⁰. Klubbene får også innprentet ulike standpunkt og prinsipper når det kommer til spillestil og spillesystem i de yngre lagene. Slik blir det lettere for lovende spillere å ta steg opp til lag over sitt alderstrinn. Lagenes taktikk og spillestil er tuftet på de samme ideene²¹. Klubbene har etter regelinnføringen også satt mer fokus og ressurser på å bygge opp sine egne junioravdelinger. Dette er fordi det blir viktigere å ha tilsig av egne spillere. Jo flere spillere man har i breddeavdelingen, jo flere spillere har man som kan bli gode nok til å ta steget opp i GET-ligaen. Juniorlaget blir nå organisert og drevet mye likt som elitelaget i mange av

---

¹⁶ Odd Christian Svendby, samtale februar 2009

¹⁷ Sjur Robert Nilsen, intervju mai 2009

¹⁸ Morgan Andersen, intervju mai 2009

¹⁹ Atle Olsen, intervju mai 2009

²⁰ Magnus Rahm, intervju mai 2009

²¹ Morgan Andersen, intervju mai 2009

klubbene. Storhamar har bevisst organisert sine U17 og U19-lag slik²². Med dette menes at juniorlaget følger en modell som skal forberede ungguttene på hva som kreves for å bli en toppidrettsutøver. Med tilnærmet lik treningsmengde og fokus på kosthold og holdninger blir juniorlaget en del av klubbens toppsatsing. Dette er fordi de aller fleste klubbene i GET-ligaen vil ha unggutter som er klare til å gjøre jobben når de får sjansen. Jo tryggere og mer kjent rammene og forholdene er for en ung og nervøs gutt, jo bedre er det. Man legger tingene til rette for at overgangen fra junior til senior ikke blir et stort sjokk. Områder som kan legges til rette er treningsintensitet, treningsmengde eller tempo. Slik får man inn spillere som kan bidra både på trening og i kamp uten at de trenger lang tilpasningstid til seniorlaget.

4.2.2 Hvordan synes klubblene at regelen har fungert?

På spørsmålet om regelen har fungert eller ikke, er meningene som ventet mange og forskjellige. Det er dog stor enighet om at intensjonen som er å få frem flere norske spillere, som på sikt kan bidra til at landslagets prestasjoner øker, er veldig god. Enkelte mener det er en fare for at regelen motarbeides ved at klubbene har for dårlig tålmodighet og for lite mot til å stå for og fullføre det man opprinnelig har blitt enige om²³. Samtidig mener de at hvis klubbene blir flinkere til å hente inn virkelig gode utlendinger som er profiler og forbilder, kan de dra med seg norske spillere, unge som gamle, i en positiv retning. Hvis klubbene blir ennå flinkere med å hente inn gode og riktige utlendinger kan nivået høynes, eller i det minste holdes stabilt også på kort sikt ved bruk av mange unggutter²⁴. Apropos utlendinger uttrykker flere at det er ett problem med de mange svenskene som har blitt norske etter regelinnføringen, såkalte ”svorske” spillere. Her kom Michael Smithurst²⁵ med forslaget om at man kunne innføre en egen kvote for ”svorske” spillere. Regelen har fungert dårlig for de lagene som har dårlig tilsig av egne unge spillere i sine junioravdelinger. Disse klubbene blir tvunget til å hente maks antall utlendinger og også hente dyre norske spillere²⁶. De norske spillerne blir dyre fordi det er kamp om middels gode norske spillere som en del lag ikke har nok av selv. Disse må man ha for å fylle opp stallen, og dermed blir det stor kamp om disse. Dette blir lønnsdrivende i ligaen. Disse middels gode spillerne kan ofte få høyere lønn enn det

---

²² Torbjørn Orskaug, intervju mai 2009

²³ Torbjørn Orskaug, samtale mars 2009

²⁴ Morgan Andersen, intervju mai 2009

²⁵ Michael Smithurst, intervju mai 2009

²⁶ Magnus Rahm, intervju mai 2009

man mener de er verdt. Dette fordi det er et behov for dem hos en del lag, som ikke er attraktive nok i utgangspunktet. De må kompensere for dette med å tilby høyere lønn enn alle de andre²⁷. Sist sesong så man flere klubber få poengtrekk av forbundet på grunn av dårlig økonomi og økonomistyring. Det var to grunner som klubbene oppgav som grunn til den dårlige økonomien; lavere markedsinntekter enn forventet, og for store utgifter til spillerlønninger.

4.2.3 Landslagets prestasjoner i perioden

Når man ser på landslagets utvikling, både resultatmessig i VM og på IIHF's offisielle verdensranking ser man at Norge har tatt voldsomme skritt fremover etter regelinnføringen. At norske spillere har fått sjansen og har utviklet seg til spillere som nå tar plass i klubber fra bedre ligaer er positivt for landslaget, mener Morgan Andersen²⁸. Tor Nilsen mener at hvis man legger forholdene til rette for spillere, med tanke på arbeid og utdanning vil også landslaget nyte av dette. Dette fordi unge norske spillere kan få tid til å bli gode, de blir altså satset på tidlig. Dette har Lillehammer selv erfart ved å ha to spillere på landslaget nå i vår, noe klubben ikke har hatt på mange år²⁹. Dette er tegn på at Lillehammer ved å satse på unge norske spillere og legge forholdene til rette over tid har vist at arbeidet med å gjøre tiltak har båret frukter. Dette vil man nok i fremtiden se mer og mer av. Det begynner nå å gi ringvirkninger også på den internasjonale arenaen at man har valgt denne formen for regulering i norsk ishockey.

År	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Plassering i VM	Nr 2 i B-VM	Nr 1 i B-VM (opprykk til A-VM)	Nr 11 i A-VM.	Nr 14 i A-VM.	Nr 8 i A-VM. (Kvartfinale)	Nr 11 i A-VM.
Ranking	21	18	15	14	12	11
Endring fra fjoråret		Opp 3 plasser	Opp 3 plasser	Opp 1 plass	Opp 2 plasser	Opp 1 plass

²⁷ Jan Tore Kjær, intervju februar 2009

²⁸ Morgan Andersen, intervju mai 2009

²⁹ Tor Nilsen, intervju mai 2009

Som man kan lese av tabellen har det norske ishockeylandslaget hatt en formidabel plasseringsutvikling fra 2004 og til i dag. IIHF's verdensranking startet i 2004, med Norge på en 21. plass. Etter at man kom på andre plass i B-VM på hjemmebane i 2004 har det bare gått en vei, og det er oppover. Året etter i VM i Ungarn, klarte man å oppnå målet, nemlig å rykke opp til A-VM. Her vant man 4 kamper, hadde en uavgjort, og tapte en kamp. Det mest oppsiktsvekkende var dog målforskjellen, 43-8. Dette betød 3 plasser opp på rankingen til en 18 plass. Tilbake i det gode selskap i A-VM i Latvia i 2006 vant man en kamp, en være eller ikke være kamp mot Danmark. Dette sikret laget en 11 plass av 16 lag, og fortsatt spill i A-puljen. Å beholde plassen betydde ytterlig 3 plasser opp på rankingen, til en 15 plass. I 2007 fikk man en dårligere plassering enn året før, en 14 plass. Man var dog i en atskillig vanskeligere gruppe enn året før. Allikevel gikk man opp en plass på verdensrankingen til en 14 plass. I 2008 gjorde man sin beste prestasjon noensinne da man kom videre fra gruppespillet og til en sensasjonell kvartfinale. Denne prestasjonen fikk mye oppmerksomhet rundt om i hockeyverdenen. Når mesterskapet i tillegg ble holdt i ishockeyens hjemland Canada, i forbindelse med IIHF's 100-årsjubileum, fikk man plutselig et navn i de store hockeyinteresserte landene. Som Canada, USA, Russland og Tsjekkia. I tillegg til anerkjennelse fra storebror Sverige selvfølgelig. I februar 2009 kvalifiserte Norge seg til OL, en turnering man ikke har deltatt i siden 1994, og da var man med som arrangørnasjon. Dette var nok en milepæl i den utviklingen landslaget har hatt over den siste 5-årsperioden. I årets VM i Sveits tok man et steg tilbake resultatmessig fra den sensasjonelle kvartfinaleplassen året før. Man gikk allikevel opp en plass på verdensrankingen, mye grunnlagt i at man kvalifiserte seg for OL.

4.3 Veien videre

De intervjuede ser lyst på fremtiden både for egen klubb og for norsk ishockey generelt. Det er dog områder der man har en jobb å gjøre. Dette er blant annet at norske spillere må forstå hva som kreves for å bli en toppidrettsutøver, og gå inn for å bli dette. Samfunnet er mer klagende og bortskjemt enn det var tidligere. Det norske folk har aldri hatt det så godt, og vi er verdens beste land å bo i. Dette påvirker unge spilleres holdning til å legge ned en kjedelig, langsiktig og krevende jobb for å bli en god idrettsutøver³⁰. Kontinuitet på leder og trenersiden er viktig for å få frem og utvikle unge spillere³¹. De utenlandske trenerne har ofte

---

³⁰ Michael Smithurst, intervju mai 2009

³¹ Torbjørn Orskaug, intervju mai 2009

et veldig kortsiktig perspektiv. De er i et nytt land og en ny klubb på en 1-års kontrakt. De er ute etter kortsiktig suksess og resultater, slik at de kan fylle på CV-en og komme seg til en ny og bedre jobb. Sjur Robert Nilsen mener at noe av det viktigste for unge spillere er at klubbene legger til rette for at spillerne kan ha et levebrød og en utdanning ved siden av idretten. Skikkelig tilrettelegging sammen med at skolen er arrangert etter treninger og hvordan en spiller som følger et "toppidrettsutøver-skjema" må organisere dagene sine³². Videre hjelper de klubbene med å sikre seg at mange av spillerne får trent mye sammen, siden de har økter med skolen i tillegg til lagets egne treninger. I en by kan alle elevene i en ishockeyklasse spille for samme lag.

På sitt samarbeidsmøte på Jordal Amfi, tirsdag 10. mars 2009 ble klubbene i GET-ligaen på demokratisk vis enige om å fryse nedtrappingen av antallet utlendinger på dagens nivå (7) i en sesong. Dette forslaget ble rettet fra en av klubbene. Årsaken til at man nå ville stoppe nedtrappingen var tredelt. For det første ser man nå at antallet tilgjengelige norske spillere er mindre enn man forutså ved regelinnføringen i 2004. En grunn til dette er at det i 2004 kun var to utdanningsinstitusjoner som var tilknyttet hockeyen, NTG på Lillehammer og i Asker. Etter 2004 har man fått atskillig flere samarbeid mellom skoler og ishockeyklubber; både i Fredrikstad, på Hamar og i Sarpsborg. Den andre grunnen til dette er at eksporten av spillere har økt voldsomt de senere år. Dette kommer av at både at norske spillere går til bedre eller tilsvarende ligaer utenlands, og at flere og flere norske unggutter drar til svenske hockeygymnas. Begge disse årsakene er resultat av at norske spillere har fått en høyere status og attraktivitet hos spesielt svenske klubber. Den tredje årsaken er at man nå driver med arbeid for å endre litt av organiseringen i norsk ishockey. Dette dreier seg om at lisenskravene skal endres. Endringene er av både sportslig, økonomisk og organisatorisk karakter. Nå vil klubbene formelt fremme forslaget for forbundsstyret, som er det organet som kan godkjenne dette forslaget. Klubbene diskuterte også hvordan man skal arrangere 1. divisjon. Dette er også en slags form for regulering av spillerutviklingen med tanke på hvordan denne divisjonen organiseres. Dette er fordi man her kan organisere slik at klubbene for eksempel må bruke mange unge spillere. Og slik gi de som ikke er helt på GET-liganivå ennå en god utviklingsarena og spilleerfaring mot seniorspillere.

En annen form for regulering som ble mye diskutert er tiltak for å bedre keepersituasjonen i norsk ishockey. Alle klubbene er enige om at man må få frem flere og bedre norske keepere.

---

³² Sjur Robert Nilsen, intervju mai 2009

Flere klubber har nå ansatt keepertrenere er en konsekvens av dette. Allikevel er det ikke flere enn de tidligere nevnte tre av ti klubbene som startet forrige sesong med norsk keeper. En form for regulering som har vært diskutert for å fremme norske keepere er at en utenlandsk keeper kan telle som 2 på utlendingskvoten. Dette er foreløpig kun en tanke, og ikke fremmet som forslag i riktige fora. Et annet problem for norsk ishockey er økonomi og mediaeksponering. Her ser fremtiden lysere ut enn på mange år. Det ble for kort tid siden annonsert en ny og historisk god TV-avtale for norsk ishockey³³. Dette har skapt stor optimisme. At ishockeyen nå i mye større grad kommer ut til folket som en følge av at sendingene skal vises på en bredere plattform enn ren betal-tv bidrar også til denne optimismen. Landslagets prestasjoner i VM og at man kvalifiserte seg for OL har bidratt til at forbundet har fått styrket sin økonomi gjennom nye avtaler. I et land der hockeyforbundet ikke disponerer en stor pengesekk, er dette veldig viktig og borger for optimisme om fremtiden. Kommersielt må man som i de fleste andre lagidretter se på sin klubb også som en helhet av ligaen. De fleste GET-ligaklubbene er lokalisert over en ikke alt for stor radius på Østlandet. Hvis en klubb tar voldsomt for seg av sponsormarkedet er det veldig bra for denne ene klubben, men for ligaen som en helhet kan dette være skadelig siden de andre klubbene ikke får inn så mange sponsorer. De får ikke stablet et skikkelig lag som kan være konkurrerende på beina, og da får man en lite spennende og uforutsigbar liga. Dette skader jo også det laget med mange sponsorer som vil ha publikum som forventer, en viss grad av "uncertainty of outcome". Det har også vært snakk om at man kan utvikle lisenskravene til klubbene, på modell fra fotballen. Dette er i hovedsak på områder som utdanningskompensasjon til klubber som utvikler unge spillere, og at en klubb må ha et visst antall "homegrown players".

4.4 Avslutning

Ut fra mine undersøkelser har jeg kommet fram til at spillerutviklingen i norske eliteklubber i ishockey har blitt **positivt påvirket** av regelen om et maksimalt antall utlendinger. Klubbene har jevnt over blitt mer oppmerksomme på viktigheten av å få frem unge spillere. Forholdene blir også lagt til rette på en bedre måte enn før for at spillerne skal kunne bli gode. Også organisasjonene i klubbene utvikles for å bedre spillerutviklingen. Dette er både i form av at man ansetter personer i stillinger som kommer rekrutteringen til gode, og utvikling av

---

³³ www.getligaen.no

kompetansen som allerede er i klubben. Det norske landslagets resultater har også utviklet seg i **særdeles positiv retning** etter regelinnføringen. Resultatene har nesten uten unntak gått frem år for år etter regelinnføringen, og Norge har skapt seg et navn i internasjonal hockey i løpet av disse årene.

En grunn til at en del klubber ikke har mulighet til å foreta seg så mange endringer er for eksempel som Lillehammer dårlig økonomi³⁴. Mangel på tilsig av unge spillere i egen klubb og nærområde, som Comet sliter med³⁵. Slik regelen er utformet forventer man at klubbene har nok gode eller potensielle spillere i egne rekker til å fylle opp en a-stall. Det er det ikke alle klubbene som har. Dette er også de klubbene der ishockey står svakt i lokalmiljøet, som hverdagen er for Comet.³⁶ For en slik klubb er det mindre sjanse for at man kan få inn mye penger på markedssiden. Dermed har disse klubbene veldig vanskelig for å hevde seg. De blir på en måte straffet for at de ligger der de ligger i landet, eller at ishockey ikke har vært populært i området i alt for lang tid. Kunne det vært en måte å løse dette på, at men ved istedenfor å ”straffe” klubber ved å innføre begrensinger, belønnet klubber som viser ønsket atferd? Dette har man nå startet med i norsk fotball³⁷. Hvis klubbene hadde fått ekstra poeng i serien for å benytte seg av en viss prosentandel norske spillere på jevnlig basis, eller fått en pengesum som belønning, tror jeg at man hadde fått gode resultater. Vi mennesker hører som oftest hva vi skal gjøre eller hva vi gjør galt, istedenfor å få belønning for det vi gjør riktig. Dette dreier seg om positiv feedback og å vie oppmerksomhet til og forsterke ønsket atferd. Man hadde også sluppet unna problemet med at flere og flere svensker blir ”norske”. Dette gjør klubbene kun for å komme seg innenfor regelverket. Jeg tror ikke man hadde sett skifte av statsborgerskap hadde blitt utøvet i like stor grad hvis man hadde hatt en belønningsmodell. Hadde man hatt et slikt belønningssystem tror jeg det hadde påvirket lønnsnivået i GET-ligaen i positiv grad. Dette fordi de norske spillerne på en måte ikke hadde blitt så ettertraktet som de er nå. Etterspørselen etter norske spillere er lønnsdrivende slik det er nå. Det mener blant annet Jan Tore Kjær og Morgan Andersen³⁸. Siden klubbene nå er helt avhengig av å ha et visst antall norske spillere blir det kamp om disse, og prisene på spillere, i dette tilfellet lønn, går opp. Dette er vanlig markedsøkonomi, marked og etterspørsel. Hadde klubbene isteden blitt belønnet for å bruke norske spillere, hadde ikke en norsk spiller fra eller

---

³⁴ Tor Nilsen, intervju mars 2009

³⁵ Magnus Rahm, intervju mai 2009

³⁶ Magnus Rahm, intervju mai 2009

³⁷ www.toppfotball.no

³⁸ Jan Tore Kjær, intervju februar 2009 og Morgan Andersen, intervju mai 2009

til betydd like mye som i dag. Man hadde ikke tilbudt middels spillere astronomiske lønninger, fordi man er helt avhengig av å ha noen norske spillere.

Basert på mine undersøkelser mener jeg at regelinnføringen om et maksimalt antall utlendinger i GET-ligaen i ishockey har hatt positiv innvirkning på spillerutviklingen. Dette tiltaket kom som en følge av at man hadde hatt en voldsom økning i antallet utenlandske spillere i den norske eliteserien (nå GET-ligaen) i årene forut. Tiltakene man har innført har man av flere grunner fått til å fungere nå, kontra tidligere forsøk. For det første var det et ønske fra klubbene å begrense antallet utlendinger. Dermed vil denne avtalen påvirke idretten i den retning klubbene ønsker, og man har mindre grunn til å bryte den. For det andre har regelen blitt satt inn i kampreglementet til Norges Ishockeyforbund. Slik hindrer man klubber i å bryte regelen i forhold til tidligere forsøk, da det kun var en "gentlemans agreement". Problemet med en "gentlemans agreement" er at når det virkelig røyner på med skader eller poeng, er det lett for en klubb å tenke kortsiktig og kun i egen interesse. Etter mitt syn har norsk ishockey fått til denne regelendringen på tross av Bosman-dommen. Når man i ettertid av Bosman-dommen har sett en konsentrasjon av pengestrømmene til de mest populære lagene og ligaene er det desto viktigere at man har nasjonale og europeiske forbund som setter grenser og lager regelverk og reguleringer. De største klubbene og ligaene vil ha en mer markedsorientert regulering, og går i retning av den amerikanske modellen der penger og kommersialisering står sterkere. Den engelske modellen er kjent for streng regulering med egne sportslige regler, men har endret seg til en mer markedsorientert modell i dag. Tidligere var fordelingen av publikumsinntekter regulert solidarisk med de minste klubbene. De store TV-kanalenes inntog i idretten har fjernet tv-monopolet som var tidligere. Dette bidrar i stor grad til at det er mer penger i omløp, og de lagene som er mest populære, blir vist mest på TV. Derfor vil disse klubbene ha en mer markedsorientert regulering, uvant fra hvordan den engelske modellen er bygd opp. De mener at siden de er mest populære og skaper mer inntekter, skal de ha mest tilbake. De mindre lagene vil her bli skadelidende, og man vil få svekket konkurransen og mindre "uncertainty of outcome". Uten denne spenningen vil publikum bortfalle, og idretten vil igjen tape på dette. Her ser man viktigheten av at nasjonale og internasjonale forbund "vokter" de sportslige og rettferdige interessene. Disse betingelsene må være til stede for at man skal kunne få til slike reguleringer som utlendingsregelen i GET-ligaen. Et annet eksempel på endringer som er gjort for å opprettholde konkurransen er innføringen av utdanningskompensasjon.

Aktive nasjonale og internasjonale forbund som er i stand til å regulere de sportslige og rettferdige interessene i idretten, hjelper til å opprettholde den engelske modellen. Enighet blant klubbene om tiltakene som blir innført er helt nødvendig. Dette gjelder også hvilke sanksjoner som brukes ved brudd på reguleringen. Uten enighet om dette tror jeg at regulering innenfor den engelske modellen etter Bosman-dommen, vanskelig lar seg gjøre. Jeg mener at mine undersøkelser er et bevis på at dette er vellykket i GET-ligaen.

5. Referanseliste

Bøker:

Gammelsæter, Hallgeir & Ohr, Frode – ”Kampen uten ball – om penger, ledelse og identitet i norsk fotball” – 2002. Abstrakt Forlag

Artikler:

”Utlendinger og spillerutvikling i norsk fotball”, Gammelsæter, Hallgeir, Jakobsen, Stig Erik, 2006, SNF, Bergen og Møreforskning, Molde (<http://www.mfm.no/db/5/2168.pdf>)

Nettsider:

www.dragons.no

<http://www.dragons.no/Ungdomslinje/tabid/3015/Default.aspx>

www.fifa.com

<http://www.fifa.com/associations/association=nor/ranking/gender=m/index.html>

www.fotball.no:

http://ekstranett.fotball.no/Documents/Klubblisens_menn/Klubblisenskapitlene/Kapittel%20-%20Sportsrelaterte%20kriterier.pdf

www.nrkspor.no:

<http://www.nrkspor.no/fotball/1.2621976>

www.hockey.no

<http://www.hockey.no/files/%7BE605FDE0-86E6-41CE-94F2-B172A69CCB61%7D.pdf>

www.kunnskapssenteret.com:

<http://www.kunnskapssenteret.com/articles/2484/1/Hva-er-en-metode/Hva-er-en-metode.html>

<http://www.kunnskapssenteret.com/articles/2486/1/Metodetyper/Metodetyper.html>

www.getligaen.no:

<http://content.getlive.no/underholdning/get-ligaen/nyheter/40/>

www.toppfotball.no

<http://www.toppfotball.no/article.php?id=1737&p=>

Intervjuer:

Morgan Andersen, telefonintervju mai 2009.

Pål Higson, samtale mars 2009.

Jan Tore Kjær, intervju foretatt på Jordal Amfi, 7. februar 2009.

Tor Nilsen, samtale mars 2009 og telefonintervju mai 2009.

Sjur Robert Nilsen, telefonintervju mai 2009.

Atle Olsen, telefonintervju mai 2009.

Torbjørn Orskaug, samtale mars 2009 og telefonintervju mai 2009.

Magnus Rahm, telefonintervju mai 2009.

Petter Saltsten, intervju foretatt i Hamar OL – Amfi, 6. mars 2009.

Michael Smithurst, telefonintervju mai 2009.

Odd Christian Svendby, samtale februar 2009.